

Framtida VA- finansiering

Budgetkonferens 6 maj 2024

Förutsättningar VA - riket

- Sveriges infrastruktur för dricksvatten och avlopp (VA) bedöms ha ett **årligt investeringsbehov på 31 mdkr**. Den årliga investeringstakten ligger runt 20 mdkr och år 2021 investerade VA-organisationerna 21 mdkr. Detta innebär en **årligt återkommande underinvestering på ca 10 mdkr** och en **växande investeringsskuld**.
- Tendensen från föregående investeringsrapport (2020) kvarstår och har förstärkts. **Förnyelsebehovet av befintlig infrastruktur är stort och skjuts på framtiden**. Sedan 2020 har dessutom ett flertal vattenrelaterade direktiv omarbetats av EU, vilket innebär **ökade lagkrav** vad gäller vad gäller produktion, rening och distribution inom såväl vattenverk som avloppsreningsverk.
- Svenskt Vattens årliga undersökningar har under senaste åren indikerat att **VA-organisationerna behöver stärka sin förmåga att genomföra investeringar**. Det handlar om att stärka den organisatoriska kapaciteten gällande **kompetens, planeringsförmåga, investeringsförmåga och genomförandeförmåga**. Ska VA-organisationerna lyckas möta investeringsbehovet behöver därför **ytterligare personella resurser föras in i sektorn**.
- **Ny och högre kompetens kommer att behövas** för att en VA-organisation ska klara av inte bara drift utan också **utveckling, digitalisering, planering och projektgenomförande**.

Förutsättningar VA - Bollebygd

Antal Abonnenter – 5 789 (60% av invånarna)

Antal meter ledningsnät – 46 000

Årliga reinvesteringar – 9 mnkr. (förslag att öka)

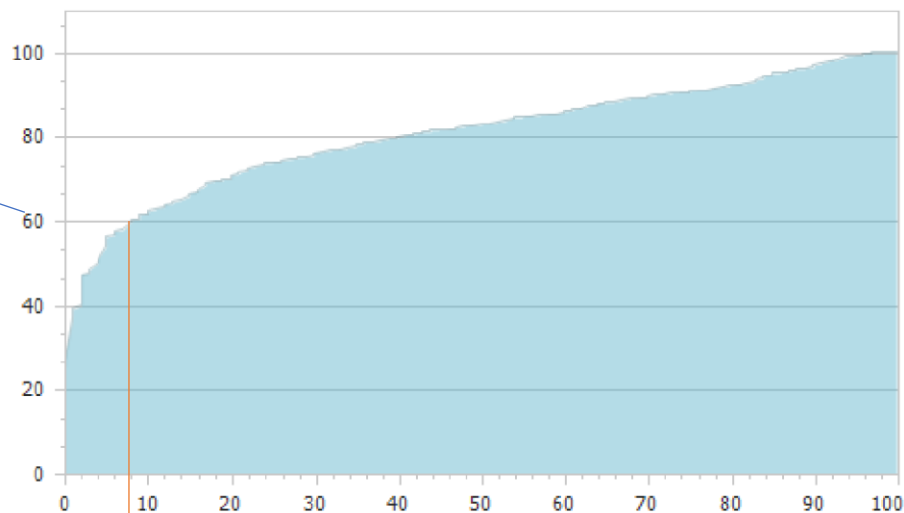
Identifierat investeringsbehov – 250-320 mnkr.~

Andel taxefinansiering – 100% i budget

Skalutmaningar

Utredningar, förberedande
arbete & nyanställningar
driver kostnader

Anslutningsgrad vattenledningsnätet

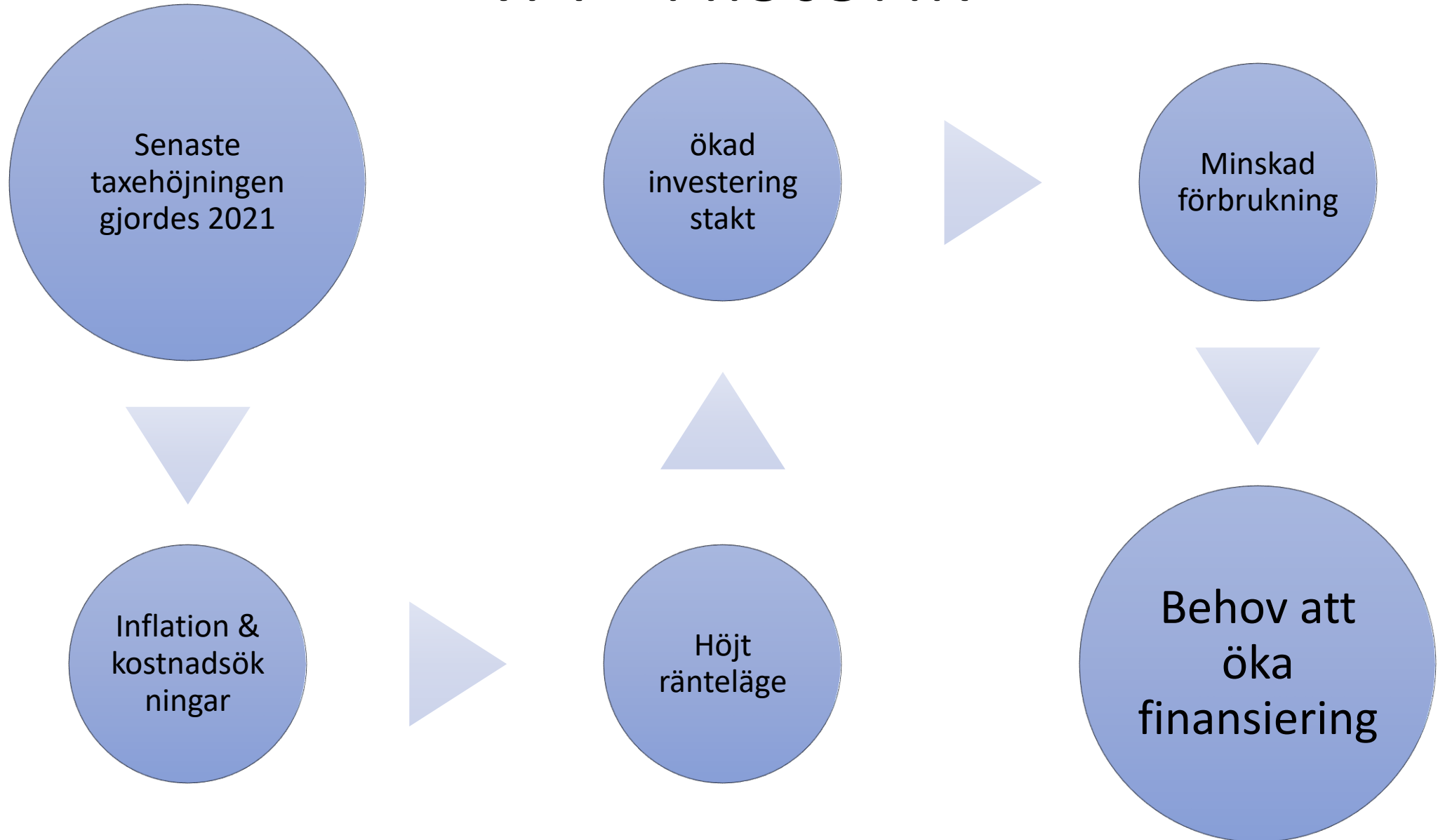

Statistik år: 2022

Diagrammet bygger på
uppgifter från 220
kommuner.

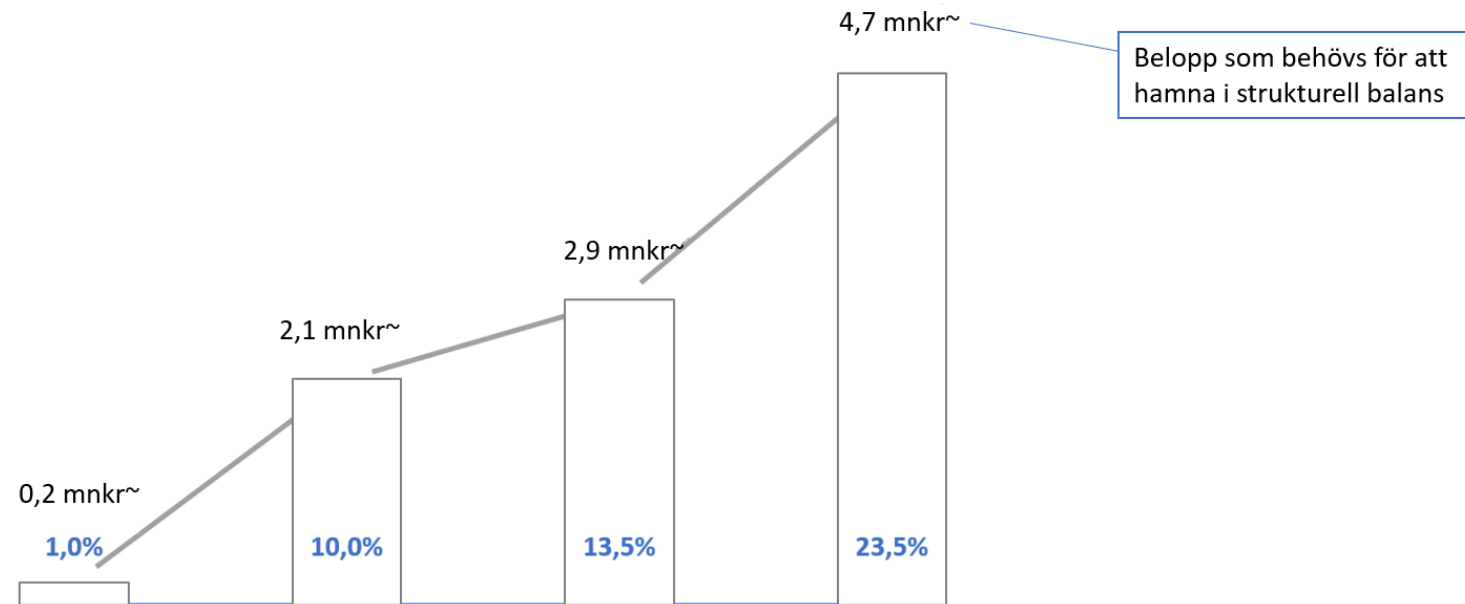
2 kommuner har filterats
bort i toppen

VA - Historik

Procent höjning, omvandlat till kronor

(Kan ses som en indikation på vad ev. skattefinansiering kostar)

Avgift- eller skattefinansiering

Enligt vattentjänstlagen får hela VA-verksamheten avgiftsfinansieras, men **det finns inget som hindrar att kommunerna skattefinansierar sin VA-verksamhet.** Denna rätt följer av principen om det **kommunala självstyret.** Om kommunen skattefinansierar verksamheten måste dock kommunallagens regler tillämpas.

En hög grad av skattefinansiering kan komma i konflikt med intentionerna i ramdirektivet för vatten.

Utgångspunkten i ramdirektivet är att den som använder vattnet eller förorenar vatten ska betala för det.

Utveckling & jämförelse VA-taxor

- 2023 hade Bollebygd de 14:e högsta taxorna i riket
- Majoriteten av kommunerna höjde 2024; med ett snitt på 14,48%
- Medräknat (snittat över riket) höjningen ligger Bollebygd på plats 51 idag

OBS: skattefinansiering i flera kommuner gör att taxorna blir svåra att jämföra; om hänsyn tagits till det hade vi sannolikt legat längre ner i listan.

typhus A

- *Månadskostnad Bollebygd 2024: 1 089 kr*
- *Medel sjuhärad 2024: 999 kr (exkl. skattefinansiering)*
- *Medel riket 2024: 876 kr (exkl. skattefinansiering)*

Framtid

- Behöver komma i balans till 2025
- När vi genomför planerade investeringar kommer vi **behöva höja ytterligare i flera omgångar** för att täcka kapitalkostnaderna
- Majoriteten av alla kommuner står inför liknande utmaningar, flera i ännu större utsträckning
- (Planerad) skattefinansiering blir allt vanligare
- Talas mer och mer om statligt stöd för VA men inget är bestämt